

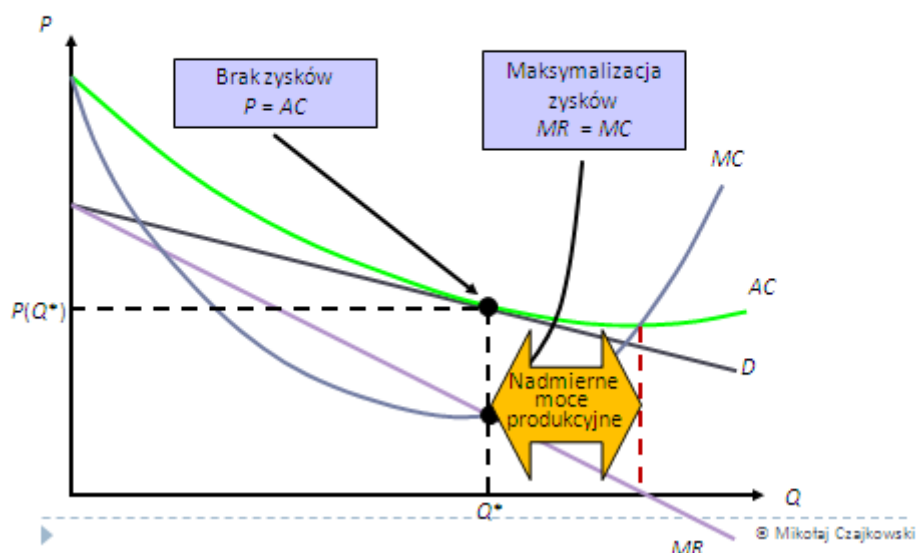
LEKCJA 10

KOSZTY WEJŚCIA NA RYNEK

Inwestując w kapitał trwały zwiększamy pojemność produkcyjną (czyli maksymalną wielkość produkcji) i tym samym możemy próbować wpływać na decyzje konkurencyjnych firm.

W konkurencji monopolistycznej ($P=AC > MC$), mimo braku barier wejścia na rynek, firmy nie produkują na poziomie optymalnym ze względu na nadmierne moce produkcyjne:

- firmy są zbyt małe i jest ich zbyt wiele na danym rynku
- cały rynek danego produktu posiada moce produkcyjne przewyższające zapotrzebowanie

Monopolistyczna konkurencja a efektywność produkcyjna

Czy konkurencja monopolistyczna jest efektywna?

- efektywność alokacyjna
- efektywność produkcyjna

Miara wielkości barier wejścia na rynek – różnica między ceną dla której wejście na rynek nie następuje a $\min AC$.

Na wysokość barier wpływ mają:

- korzyści skali produkcji,
- zróżnicowanie produktu,
- przewaga kosztowa firm istniejących na rynku.

Możliwe reakcje monopolisty na zagrożenie wejścia na rynek potencjalnych konkurentów:

- (a) **blokowanie wejście** (blockaded entry) - firma istniejąca zachowując się jak monopolista nie uwzględnia w swoim działaniu decyzji konkurenta . Rynek sam za nią blokuje wejście konkurencji.
- (b) **zamykanie rynku** (deterred entry) - firma istniejąca podejmuje decyzje powodującą nieopłacalność wejście
- (c) **akceptacja wejścia** (accommodated entry) - dla firmy istniejącej opłacalne jest umożliwienie konkurentowi działania niż zamknięcie przed nim rynku

Czynniki tworzące bariery wejścia na rynek:

- ograniczenia prawne (koncesje, patenty, znaki towarowe, prawa autorskie)
- ograniczenia technologiczne
- cła,
- koszty utopione (np. opłaty administracyjne związane z rejestracją działalności gospodarczej),
- integracja pionowa,
- reputacja firm dotycząca agresywnego zwalczania konkurencji,
- agresywne strategie marketingowe,
- strategiczne inwestycje (firmy mogą poświęcić część wypracowanych uprzednio zysków, aby zwiększyć możliwości produkcyjne)

Koszty utopione – koszty stałe, których nie da się odzyskać.

Dlaczego warto znać teorię ekonomii?

- Dotacje żywnościowe (H.Varian, s.324)
- Regulacja cen (H.Varian, s.428)
- itd.